

II kwartał 2017

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
II KWARTAŁ 2017 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2017**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	II kw. 2016	IV kw. 2016	II kw. 2017	II kw. 2017- II kw. 2016 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	130	127	124	-6
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	85	90	83	-2
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	45	37	41	-4
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	36	32	37	+1
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	9	5	4*	-5*
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	34,6	29,1	33,1	-1,5 pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	27,7	25,2	29,8	+2,1 pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	20,0	13,5	9,8	-10,2 pkt

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku:

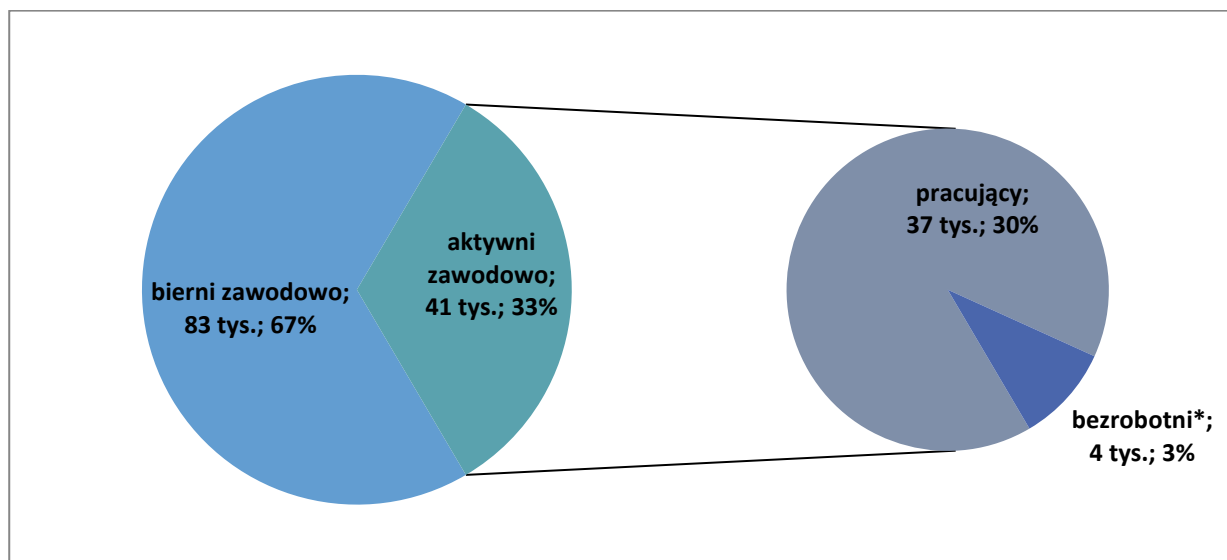
"Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w II, IV kwartale 2016r. i II kwartale 2017r."

*wartość ma charakter szacunkowy, na podstawie wyliczeń własnych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Spośród 124 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 83 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 41 tys. osób aktywnych zawodowo, pracuje 37 tys. Na przestrzeni roku obie te wielkości pozostawały na zbliżonym poziomie. Młodzi charakteryzują się bardzo niską aktywnością zawodową, gdyż tylko 33,1% z nich jest aktywna zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 29,8%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 25-34 lata wyniósł 78,8%, a w kolejnej 35-44 lata przekroczył 80%.
- Młodzi są grupą najbardziej zagrożoną bezrobociem. Stopa bezrobocia wg BAEL w II kwartale 2017r. w grupie osób aktywnych zawodowo w wieku 15-24 lata wyniosła 9,8% wobec 6,0% wśród osób w wieku 25-34 lata i 4,5% w grupie 35-44 lata.
- Na przestrzeni roku odnotowano znaczącą poprawę sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do II kwartału 2016r. wartość stopy bezrobocia uległa zmniejszeniu aż o 10,2 pkt. proc., podczas gdy wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 2,1 pkt. proc.
- Zmniejszeniu uległa liczba młodych mieszkańców województwa, i to zarówno biernych, jak i aktywnych zawodowo, co może częściowo wynikać z ukończenia edukacji oraz odpływu tej grupy ludności poza region.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24lata (wg BAEL) w II kwartale 2017r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w II kwartale 2017, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2017

*wartość ma charakter szacunkowy, na podstawie wyliczeń własnych

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET - Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2015-2016 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)		Polska (w %)		UE 28 (w %)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
ogółem	8,4	10,3	11,0	10,5	12,0	11,5
kobiety	;*	11,4	10,8	11,1	12,3	11,9
mężczyźni	9,2	9,2	11,2	10,1	11,8	11,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT,

* b. danych

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2016 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (11,5%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (10,5%) jest niższa o 1,0 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (10,3%) niższa o 0,2 pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w woj. podlaskim wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,2 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn.
- W Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2016 roku uległ zmniejszeniu. W woj. podlaskim nastąpił wzrost wartości tego wskaźnika i to aż o prawie 2 punkty procentowe i można przyjąć, że wzrost ten dotyczył młodych kobiet.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	II kwartał 2016		IV kwartał 2016		II kwartał 2017		II kw. 2017- II kw. 2016 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	50271	100	48361	100	42600	100	-7671	-15,3
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	15235	30,3	14538	30,1	12102	28,4	-3133	-20,6
		100		100		100		
• Kobiety	7609	49,9	7413	51,0	6497	53,7	-1112	-14,6
• Zamieszkali na wsi*	-	-	6851	47,1	-	-	-	-
• Z wykształceniem poniżej średniego	5310	34,9	5076	34,9	4069	33,6	-1241	-23,4
• Z wykształceniem wyższym	2733	17,9	2812	19,3	2194	18,1	-539	-19,7
• Bez stażu pracy	6139	40,3	5488	37,7	4474	37,0	-1665	-27,1
• Długotrwale bezrobotni	7200	47,3	6487	44,6	5599	46,3	-1601	-22,2
• Osoby niepełnosprawne	312	2,0	275	1,9	257	2,1	-55	-17,6
• Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	230	1,5	211	1,5	141	1,2	-89	-38,7
• Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18r.ż.	3291	21,6	3338	23,0	3322	27,5	31	0,9
• Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24lata)	849	5,6	1691	11,6	696	5,8	-153	-18,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

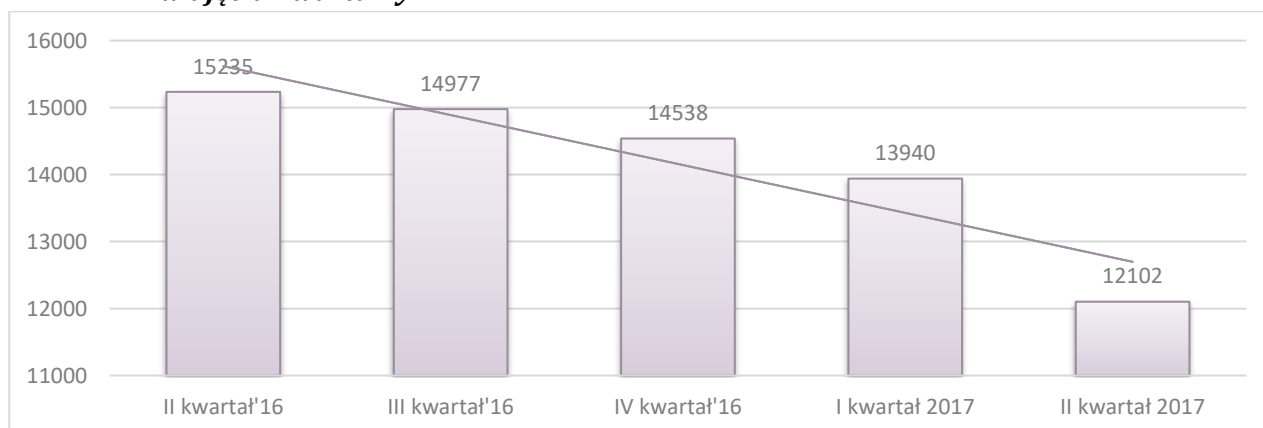
* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu II kwartału 2017r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowane były 12102 osoby do 30 roku życia, co stanowiło 28,4% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 3133 osoby, tj. o 20,6% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 15,3%). Było to częściowo wynikiem ożywienia na rynku pracy, które przejawiało się przede wszystkim wyższą liczbą ofert pracy, jakimi dysponowały urzędy pracy.
- W końcu II kwartału 2017r. bezrobotne młode kobiety były w nieznacznej większości (53,7%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 3,8 pp.
- Niższy poziom kwalifikacji (poniżej wykształcenia średniego) zarejestrowanej młodzieży jest barierą podjęcia satysfakcjonującej, dobrze płatnej pracy, co dotyczyło 33,6% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu II kwartału 2017r. (4 069 osób).

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o większość oferowanych miejsc pracy. W końcu II kwartału 2017r. stażu pracy nie posiadało 37,0% młodych osób (4 474 osoby). Odsetek bezrobotnych do 30 r. życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 3,3 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych oscylował wokół 46,3%. W porównaniu do II kwartału 2016r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 1,0 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił nieznaczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (o 89, do 141). W końcu II kwartału 2017 roku stanowili oni 1,2% młodych bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu w roku poprzednim udział ten zmniejszył się o 0,3 pp..
- W końcu II kwartału 2017r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,1% (0,3 tys.), a ich udział uległ nieznacznemu zwiększeniu w ciągu roku o 0,1 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko wymagające opieki do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu II kwartału 2017r. znalazło się 3,3 tys. takich osób, tj. 27,5% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 5,9 pp.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu II kwartału 2017r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 696 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (5,8%). W ciągu roku nastąpił spadek liczebności tej grupy o 0,2 tys. (o 18,0%).

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2016-2017 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie	II kw. 2016		IV kw. 2016		II kw. 2017		II kw. 2017-II kw. 2016 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	9449	100,0	8225	100,0	7594	100,0	-1855	-19,6
z powodu podjęcia pracy ogółem	4768	50,5	4773	58,0	3775	49,7	-993	-20,8
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	3112	32,9	2116	25,7	2353	31,0	-759	-24,4
• Praca subsydiowana, z tego w ramach:	1371	14,5	1108	13,5	1092	14,4	-279	-20,4
– prac interwencyjnych	209	2,2	117	1,4	231	3,0	22	10,5
– robót publicznych	89	0,9	60	0,7	107	1,4	18	20,2
– środków na działalność gospodarczą	183	1,9	233	2,8	174	2,3	-9	-4,9
– refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	113	1,2	149	1,8	115	1,5	2	1,8
– bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	126	1,3	123	1,5	135	1,8	9	7,1
– bonu zatrudnieniowego	3	0,03	10	0,1	9	0,1	6	200
– refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	1	0,01	0	0	8	0,1	7	700
– inne	647	6,8	416	5,1	313	4,1	-334	-51,6
• Szkolenia	273	2,9	151	1,8	143	1,9	-130	-47,6
w tym w ramach bonu szkoleniowego	65	0,7	24	0,3	50	0,6	-15	-23,1
• Staże u pracodawcy	1405	14,9	622	7,6	1068	14,1	-337	-24,0
w tym w ramach bonu stażowego	56	0,6	42	0,5	45	0,6	-11	-19,6
• Przygotowanie zawodowe dorosłych	6	0,06	1	0,01	5	0,1	-1	-16,7
• Prace społecznie użyteczne	35	0,4	5	0,06	12	0,1	-23	-65,7
w tym w ramach PAI	2	0,02	1	0,01	1	0,01	-1	-50,0
• Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	22	0,2	229	2,8	33	0,4	11	50,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

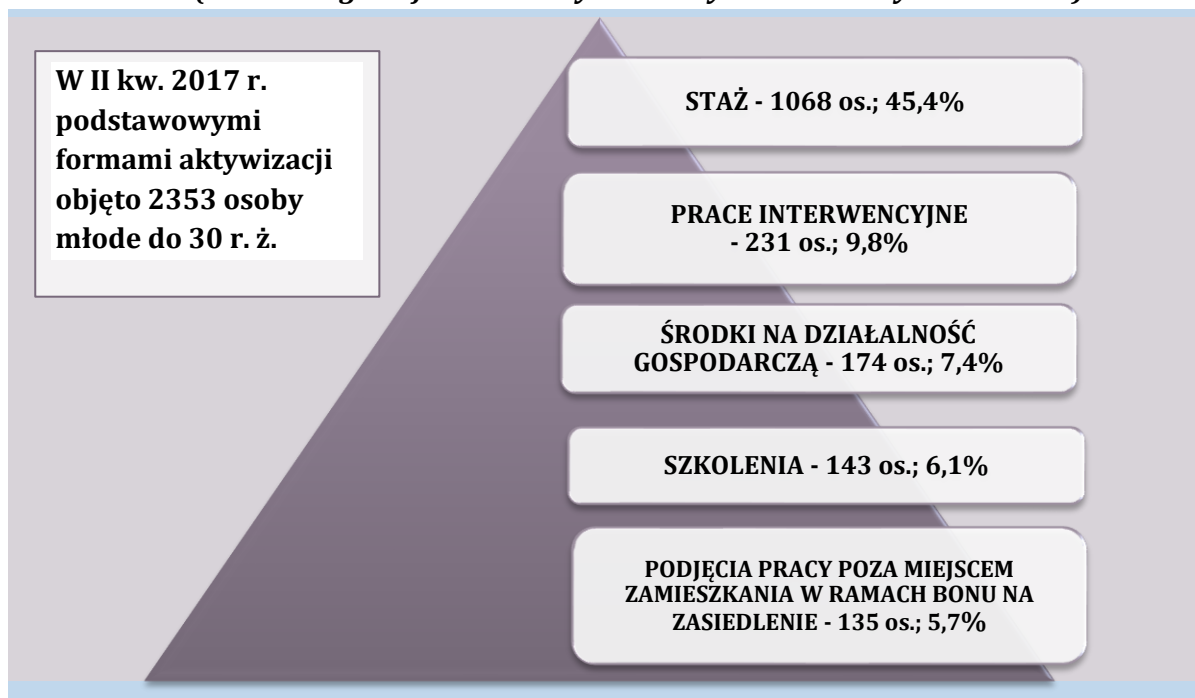
KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych stanowią znaczną grupę 7594 osób (41,7%) spośród ogółu bezrobotnych (18191). Także wśród wszystkich bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy (N=4 821),

udział bezrobotnych do 30. roku życia stanowi liczną grupę –48,8% klientów podlaskich PUP-ów (2 353).

- Najpopularniejszymi formami aktywizacji skierowanej do osób młodych są prace subsydiowane, z tej formy pomocy skorzystały łącznie 1092 osoby. W ramach prac subsydiowanych, największą popularnością cieszyły się prace interwencyjne (231 osoby). Oprócz tego: 135 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania i tym samym skorzystało z bonu na zasiedlenie, a także 115 bezrobotnych skorzystało z oferowanej dla pracodawców refundacji kosztów zatrudnienia. Spośród prac subsydiowanych, młodzi bezrobotni najchętniej korzystali z: bonu zatrudnieniowego (9 osób) i refundacji składek na ubezpieczenia społeczne (8 osób).
- Popularną formą aktywizacji osób młodych, ale również oznaką przedsiębiorczości jest skłonność do zakładania oraz prowadzenia działalności gospodarczej. W II kwartale 2017r. finansowym wsparciem prowadzenia działalności gospodarczej subsydiowanej zainteresowało się 174 młodych bezrobotnych. Z ewidencji podjęcia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych – dalszych 89 młodych osób.
- W II kwartale 2017r., osoby młode, bardzo często korzystały z oferty stażowej. Aż 14,1% (N=1 068) wyrejestrowanych bezrobotnych w analizowanej grupie wiekowej rozpoczęło staż w tym okresie. Szkolenia podjęło 143 młodych bezrobotnych; 33 skierowano do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych; 12 do pracy społecznie użytecznych w tym: w ramach PAI skierowano 1 osobę; 5 na miejsce przygotowania zawodowego dorosłych.
- W porównaniu do okresu analogicznego z poprzedniego roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych do 30. roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP (-19,6%), a także liczby bezrobotnych do 30. roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji (-24,4%). Tym samym, popularność poszczególnych form wsparcia. Największe spadki dotyczyły młodych bezrobotnych kierowanych do prac społecznie użytecznych (-65,7%), na szkolenia (-47,6%) oraz do odbycia stażu u pracodawcy (-24,0%).
- W porównaniu do okresu analogicznego z poprzedniego roku nastąpił zauważalny wzrost osób młodych skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych (o 11 osób, tj. o 50,0%).

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w II kwartale 2017 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

- Liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w II kwartale 2017 r. wyniosła 7204 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2016 roku wzrosła o 470, czyli o 7,0%. Pracodawcy zgłosili również 1969 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 1845 miejsc stażu, 118 miejsc pracy społecznie użytecznej i 6 miejsc przygotowania zawodowego), tj. o 329, czyli o 14,3% mniej niż w analogicznym okresie 2016r. Oferty stażu stanowiły 93,7% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w II kwartale 2017 r. Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w II kwartale 2017 r. do dyspozycji 9173 oferty pracy, tj. o 141 (o 1,6%) ofert więcej niż w analogicznym okresie 2016 roku.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Podziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2017		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	735	429	306
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	38	15	23
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	2022	1159	863
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	56	8	48

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2017 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 863 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Podziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 35,5% to osoby młode długotrwale bezrobotne, zaś 2,7% stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 48 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2017		
	Ogółem	I kwartał	II kwartał
Wskaźniki produktu			
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	20	2	18
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	323	164	159
Wskaźniki rezultatu			
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	161	69	92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W II kwartale 2017 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 159 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym 18 osobom młodym z niepełnosprawnościami. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęły 92 osoby młode. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku